

videre end nu, idet det i Alt viser sig en Tilvæxt af cirka 450,000 Kr. Om dette nu end i og for sig ikke kan anses for at være nogen stor Sum, er det dog nok til at vise, at der ingen Tendents er til at gjøre Indskrænkninger med Hensyn til Udgifterne. — Jeg skal efter disse Bemærkninger kun udtale det Ønske, at vi i alt Fald i Aar maatte komme til at gjennemføre anden Behandling af denne Sag, for at dette høie Lhings Ønske og Opfattelse med Hensyn til dette Forhold kunde faae et Udtryk, idet man naturligvis ikke hidtil har kunnet være sikker paa, at de Ansøuelser, der have fundet sin Plads i en Betænkning, svarede til den Opfattelse, som var gjældende og raadende her i Lhinget.

N. P. Jensen: Jeg vil gaa et Stridt videre end det ærede Medlem (Bjosen), der nys talte, idet han sluttede med at sige, at han vilde haabe, at Forhandlingerne om dette Lovforslag i høert Fald maatte komme til anden Behandling. Jeg vil nemlig ønske, at vi maa komme til en 3die og endelig Behandling, thi jeg tror, det var ønskeligt, at vi kom til en Afgjørelse. Jeg nærer heller ikke nogensomhelst Frygt for, efter den Udtalelse, vi have hørt fra det ærede Medlems Side, at vi jo komme til en Forstaaelse, thi jeg har vel hørt, at det ærede Medlem havde en afvigende Mening, men han gik dog ind paa en Diskussion af Enkeltighederne, og naaar man først gjør det, yder man sit gode Bidrag til at fremme Sagen. Jeg ser derved maasse Forholdene for Lyse, men i hvert Fald synes jeg, at der er Anledning til ikke at se dem mørke. Det ærede Medlem sagde, at han vilde betragte denne Behandling som anden Behandling. Jeg vil være mere tilbøjelig til at kalde den 4de Behandling, og da vi tidligere have forhandlet de store Principspørgsmaal, maa det være tilladeligt at komme ind paa en Drøftelse af Enkeltighederne i Regjeringens Forslag. Jeg har tilladt mig engang tidligere at udtale, at man ved Hærløven af 1867 gjorde Hæren til en stor Forsøgskommission, og at man i Hæren vanskelig kunde have nogen Mening om, hvad de mange nye Ting, der bleve bragte ind, i Tiden vilde føre til; men netop fordi det var Tilfældet, var det i 1872 en almindelig Tro i Hæren, at, da Tidspunktet for Revisionen nærmede sig, vilde der blive nedsat en militær Kommission for at overveie Resultaterne, paavege Manglerne og anviise Veien, ad hvilken de bedst kunne afhjælpes. Nu veed jeg vel, at man ikke her sympathiserer meget med Militærkommissioner, men jeg veed ikke den egentlige Grund, thi ved andre Leiligheder respekterer man jo det praktiske Livs Erfaring og siger, at det er derpaa, man skal støtte sig. Men hvor er den praktiske Erfaring i, det giene Tilfælde andet Steds end hos Hæren. Man vil sige, at det kan være meget muligt, men de Herrer ere frygtelig ensidige.

Jeg vil sige, at det er min Tro, at vor Ensidighed har skadet denne Sag langt mindre end mange af de Herrer's Misidighed. Hvorfor skulde i Overigt militære Medborgere ikke lige saa godt som alle Andre have Indsigt i, at der er uendelig mange Krav, som Staten har, og som maa tilfredsstilles, saaledes at Forsvarsvæsenet ikke er det Æneste, hvorom Alt skal dreie sig. Jeg tror, at det er at gjøre den Uret. Imidlertid har den høie Regjering ikke slaet ind paa den Vej. Regjeringen afsøgte i 1872 de forskjellige militære Myndigheder Erklæringer om, hvad Resultat man var kommen til, og disse Erklæringer bleve benyttede til Udarbejdelsen af det Lovforslag, som da blev forelagt. Denne Vej har man fortsat, kun at man efterhaanden har gjort den Kred, til hvilken man henvendte sig, mindre og mindre. Svad disse Erklæringer angaar, er der et Moment, som man maa erindre, og det er, at der fordres, at den, der skal benytte saadanne Erklæringer, maa have en personlig Erfaring, hvortil han kan støtte sig ved deres Benyttelse. Nu var Forholdet det, at Hærløven af 1867 ved Indførelsen af almindelig Værnepligt, ved en forandret Tiløiebriugelse og Uddannelse af Underofficerer og Officerer og ved en forandret Uddannelse af Mandskabet indbragte saa mange og store Reforme, at enhver Erfaring fra tidligere Tid kun i meget liden Grad kunde være tilstrækkelig til at bedømme Forandringens virkelige Værd. Der krævedes til Bedømmelsen en Tjeneste i Seledet efter Hærløvens Gjennemførelse og den Erfaring, som derved kunde erhverves, raadede man ikke over i Ministeriet. Imidlertid er det ikke min Mening, at, fordi man ikke tidligere har fulgt den af mig antydede Vej, Diebliffet nu skulde være kommet til at nedsette en saadan militær Kommission, thi jeg tror, at Sagen er drøftet saameget, at den er moden til Afgjørelse; men min Mening er, at, havde Regjeringen havt en saadan Kommissions Arbejder at støtte sig til, vilde det have givet Forhandlingerne et fastere Grundlag, saaledes at vi ikke vare komme til som nu at forhandle det tredie Regjeringsforslag.

Førend jeg gaar over til at omtale Enkeltighederne i dette Lovforslag, maa jeg maasse endnu gjøre et Par almindelige Bemærkninger, som nærmest ere foranledigede ved Udtalelser ved Tjantsløvens første Behandling og tillige ved nogle Udtalelser, som idag ere faldne fra det ærede Medlem for Præsids Amts 6te Valgkreds (Bjosen), og som stode i en vis Tankeforbindelse med en af de paagjældende Udtalelser. Hvis Noget vilde komme ind og foretage en Volds handling i vort Hus, er der vistnok ikke en eneste her Tilstedeværende, som ikke vil anvende den yderste Evne for at fæste Voldsmanden ud. Han vil vistnok ikke noget Diebliff spørge om Overmagt, spørge om Fare for Livet, men gjøre hvad menneskelig Takt er hans Pligt. Men kan det fordres af den Enkelte, maa